

HƏQİQƏTSƏN, ƏFSANƏSƏN...

ƏLİ RZA XƏLƏFLİ

RUHUMUZUN BULAĞI

Həmzə bulağının tarixçəsi var,
Danışsam göy yanar, sular dayanar.

Mir Həmzə Əfəndi Seyid Nigari -
Haqqa aşıq olan - haqqın nigari.

Deyərdin ki, Tanrı dürdən döndərib,
Işıqdan göndərib - nurdan göndərib.

Tanrının seçdiyi ocaq, piriydi,
Müşkülə düşənin ümid yeriydi.

Sözə, məsləhətə gələr adamlar,
Axırda sevinib, gülər adamlar.

Həyatdan üzülüb bezmiş bir dəstə
Ümidlə üz tutur Şeyxə ahəstə.

Bir ağsaqqal kişi qabağa durur
Hörmətlə baş əyib, boynunu burur.

Mir Həmzə Əfəndi gülər bir üzlə:
Buyurun, - söyləyir səmimi sözlə.

Gələnlər adından danışır qoca
Müşgüllər dağ boyda, ucadan uca.

Bizim dərdimizi çəkib əyən yox,
Nə bir yol göstərən, çarə deyən yox.

Açıldı yarası ağır dərdlərin,
Bu zalım dərdlərin, fağır dərdlərin.

Danışır hər adam baxtdan gileyli
Bir sözlə, zamandan, vaxtdan gileyli.

Hərənin ağzından bir avaz gəlir,
Bütün avazlara bir əvəz gəlir.

Bizdən Allah bezib, biz də ki, ahdan,
Bilmirik biz necə çıxmaq günahdan.

Dedilər bin yandı, bərəkət itdi,
Bütün zəhmətlər də hədəyə getdi.

Yağış yağmır göydən, ot bitmir yerdən,
Bir ümid də yoxdur, gələnlər səhərdən.

Bulaqlar qurudu, dəhnələr uçdu,
Quşlar yuvasını tərk edib uçdu.

Yanıb xəzəl olub, saralıb bağlar,
Bozardıb üzünü çiçəkli dağlar.

Çayların yatağı quruyub qalıb,
Dəyirmanın pəri çürüyüb qalıb.

Böyüyün sözüne baxmır kiçiklər
İtin qabağınca hürür kiçiklər.

Xətir-hörmət çoxdan qalxıb aradan,
Döndərib üzünü bizdən Yaradan.

Bilmirik haradan gəldi bu bəla,
Gəldi üzümüzə güldü bu bəla.

Qıyası, dilimiz gödəkdən gödək,
Bəlkə, biz köç edək, bu yerdən gedək.

Dinlədikcə Şeyxin halı qarışdı,
Qaşlar dünyın tutdu, alın qırışdı.

Dinmədi, bir xeyli xəyala daldı,
Sanki gözlərində dünya qaraldı.

Arada lal sükut... kimsədən səs yox,
Sükutu pozmağa cürətli kəs yox.

Handan-hana Şeyxin özü dilləndi,
Hər sözdə mənalar açdı, gülləndi.

Dedi: - ümid sizi çoxdan tərk edib,
İnam üz döndərib, dəyanət gedib.

Sizin ruhunuzun bulağı susuz,
Qəlbimiz də qalıb işqsız, odsuz.

Bir ovuc torpaqtdı, bir udum nəfəs,
Can quşu uçmağa açılar qəfəs.

Haqqıdır yaşamaq insanın, sözsüz,
Gərək yaşamasın ocaqsız-közsüz.

Ruhunuzda ocaq, sözlünüzdə od,
Torpaqda, havada, közlünüzdə od.

Ocağımız olsa suyunuz gələr,
Nəsliniz sevinər, soyunuz gülər.

Məndən demək qalar, sizdən öyrənmək,
Ocaqdan öyrənmək, közdən öyrənmək.

Hər cür əyləncəyə rəvac verməyin,
Ədəbdən-ərkindən üz çevirməyin.

Əylənmək insanı ruhundan sökər,
Daxildən yox edər, varlığı çökər.

Həyat bir dənizdir, son ucu sahil
Öyrənen aqildir, əylənən cahil.

İşğınız olsun, odunuz olsun,
Tapınacaq yeri adınız olsun.

Ocaqdan nur gəlsin, addan şərafət-şan,
İnsanlığ adına budur yaraşan.

Bir sözlə, bir olsa diləkləriniz,
Bir ahənglə vurur ürəkləriniz.

Birliyiniz olsa, arxlar qazılar,
Çətin kitabınız asan yazılar.

O zaman açılar bulağın gözü,
Yuyular gözlərdən bəsrət tozu.

Bulaqlar qaynar, çaylar çağlayar,
Dostun üzü gülər, düşmənlər ağlayar.

Tanrı oğul verər qismətinizə
Qızlar pərdə tutar ismətinizə.

Yolunuz açılar, gününüz doğar,
Göydən halal ruzi, bərəkət yağar.

Mir Həmzə Əfəndi simuzər səpər,
Fəhmi olan kimsə gözüne təpər.

Yığar kəlmə-kəlmə Şeyxin sözünü,
Sönməyə qoymasın idrak gözüni.

Nəzərindən zərrə yayınmaz onun,
Təmkinlə gözləyir bu işin sonun.

Axır ki, dilləndi, Mir Həmzə dedi,
Sözləri aramla düzdü söylədi:

- Gəldiniz yanıma bir çarə üçün,
Biz çarə verərik biçarə üçün.

Sizin canınız sağ, başınız sağdır,
Sağ adam əylənməz, yenilməz dağdır.

Bir parça torpağı ekib-biçsəniz,
Halalı haramdan - bəsdir... seçsəniz.

Buradan dağ düşü qalxın yuxarı,
Necədi Hərtizin axar-baxarı?

Bozluğ, daşlığı sizi üzməsin,
Şübhəniz at üstü qaçıb gəzmesin.

O dağın döşündən bir bulaq çıxar,
Qaynar, kəsilməz, çağlayıb axar.

Ruhunuz sevinər, qəlbiniz gülər,
Niyət hasil olsa dağ, dəniz gülər.

Adamlar döyükdü... nə su, nə bulaq?
O dağda damladan, nəmdən yox soraq.

Şıx da sözlərinə davam elədi,
Sanki qaranlığa işıq ələdi:

- Ən yaxşı dərmandır həqiqət yenə
İnam süfrəsindən şübhə yeyənə.

Təmkinlə, aramla söylədi bir-bir
Dedi: "qəlbini şübhələr didir".

Aqillər gözləyər zamanı, vaxtı,
Tələsmək bağlayar taleyi, baxtı.

Ariflik bulağı - inam, etibar...
İnam toxum əkər, şübhə dağdır.

O bulaq çağlayıb gözləyir sizi,
İndi ziyarətə gedin Hərtizi.

Yenə bir məsləhət söyləyim sizə,
Əvvəlcə su verin gözlərinizə.

Sonra da ruhunuz çimsin, durulsun,
Nəfsin ayağına qandal vurulsun.

Baxın, bu dünyanın qeyli-qalına,
Aldanmaz ariflər onun adına.

Özgənin malına tamah salmayın,
Xeyirdən qaçmayın, şərddən olmayın.

Qəlbinizdə şübhə olmasa əgər,
İnam ruhunuzdan göyə yol çəkər.

Gedin, arzunuzca diləyə yetin,
O yerdə təzədən göyərən, bitin.

Xəyallar, istəklər uçdu o yerə,
Gördülər qupquru o dağ, o dərə.

Boyunlar büküldü, gözlər dirəndi,
Ayaqlar getmədi, izlər dirəndi.

Baxdılar, baxdılar... Şeyxin üzünə,
Kimsə söz demədi onun sözüne.

Şeyxin nəzərləri daşdan keçirdi,
Qaralar içindən ağı seçirdi.

Gördü ki, kimsədə bir inam yoxdu,
Şəkkakin, şübhənin gözləri toxdu.

Təəssüf... təəccüb... iki tərəf var,
Şeyxin koraməti min qada sovar.

Odur ki, inamla hökmünü verdi,
İnam bağçasından al güllər dərdi.

Bəsdir iki şübhə... gedib-gəldiniz,
Bu da üçüncüdür... daha gedin siz.

Hər kəsin canından bir isti keçdi,
Dağıldı şübhələr, tüstülər keçdi.

Adamlar inamla çıxdılar ordan,
Sanki günahkarlar əfv oldu dardan.

Birliyə güvənən ellər yığıldı,
Şübhələr, şəkkaklar soldu, dağıldı.

Qazdılar bulağın gözü açıldı,
Qəmli könüllərə günəş saçıldı.

Hərtizin döşündən bir bulaq çağlar,
Sevinər çəmənələr, gül açar bağlar.

...İndi o əhvalat keçmişdə qalıb,
O vaxtdan el-oba orda yurd salıb.